

De gouverneur van de provincie Antwerpen,

Overwegende artikel 191 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, dat het voorzorgsbeginsel in het kader van het beheer van internationale gezondheidsrisico's en van de actieve voorbereiding van zulke potentiële crisissen verankert; dat dit beginsel inhoudt dat, wanneer een ernstig risico hoogstwaarschijnlijk werkelijkheid zal worden, het aan de overheid is om dringende en voorlopige maatregelen te nemen;

Overwegende de verklaring van de WHO omtrent de karakteristieken van het coronavirus COVID-19, in het bijzonder met betrekking tot de besmettelijkheid en het sterfterisico;

Overwegende de kwalificatie van het coronavirus COVID-19 als een pandemie door de WHO op 11 maart 2020;

Overwegende dat de WHO op 16 maart 2020 het hoogste dreigingsniveau heeft uitgeroepen aangaande COVID-19 dat de wereldeconomie destabiliseert en zich snel verspreidt over de wereld;

Overwegende de verspreiding van het coronavirus COVID-19 op Europees grondgebied, en in België, en de exponentiële evolutie van het aantal besmettingen; dat de tot op heden genomen maatregelen deze exponentiële evolutie niet voldoende hebben kunnen indijken; dat de bezettingsgraad van de ziekenhuizen, in het bijzonder van de diensten van de intensieve zorg, kritiek wordt;

Overwegende de urgentie en het risico voor de volksgezondheid die het coronavirus COVID-19 met zich meebrengt voor de Belgische bevolking;

Overwegende dat de huidige COVID-19 pandemie in Vlaanderen en in België zorgt voor een significante stijging van het risicohoudend medisch afval (RMA) bij ziekenhuizen, verzorgingsinstellingen, geneeskundige praktijken en (pre-)triagepunten;

Overwegende dat elk van deze afvalproducenten het risicohoudend medisch afval (RMA) tijdelijk opslaat in een eigen opslagruimte, dat deze opslagruimtes beperkt zijn in capaciteit waardoor een frequente afvoer van dit afval noodzakelijk is.

Overwegende dat een overschrijding van de eigen, tijdelijke opslagcapaciteit de efficiëntie van de zorg in gevaar kan brengen;

Overwegende dat de afvalinzamelaars eveneens over een beperkte opslagcapaciteit beschikken en dat het maximum van deze capaciteit bereikt is;

Overwegende dat er een gevaar dreigt voor de volksgezondheid omwille van een vergroot risico op besmetting door een sterk verspreide opslag;

Overwegende dat de verbrandingsinstallatie MediPower op de Indaver site te Antwerpen, Poldervlietweg 5 (haven 550), de enige verwerkingsinstallatie voor RMA is in het Vlaamse Gewest; dat deze verbrandingsinstallatie alle RMA verwerkt dat in het Vlaamse Gewest geproduceerd wordt door de ziekenhuizen, verzorgingsinstellingen en geneeskundige praktijken; dat dit overeen stemt met ca. 250 ton RMA per week;

Overwegende dat er volgens OVAM geen alternatieve verwerkingsmogelijkheden mogelijk zijn; dat derhalve een bijkomende veilige opslag van RMA de enige mogelijk oplossing is;

Overwegend dat de aanvoer van RMA dermate evolueert dat de bijkomende opslagcapaciteit noodzakelijk is;

Overwegende dat omwille van bovenstaande overwegingen er een absolute nood is aan een tijdelijke maar gecentraliseerde bewaakte opslagplaats voor het risicohoudend medisch afval (RMA);

Gelet op artikel 128 van de provinciewet van 30 april 1836;

Gelet op de artikelen 4, 5, 7, 8 en 11 van de Wet op het Politieambt van 5 augustus 1992;

Gelet op het Vlaamse decreet over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid;

Gelet op het Vlaams decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid van 5 april 1995 dat stelt dat veiligheidsmaatregelen genomen kunnen worden in geval van een aanzienlijk risico voor mens of milieu.

Overeenkomstig artikel 16.7.1 §2 van dit decreet wordt onder veiligheidsmaatregelen begrepen: het stellen of opleggen van alle handelingen die onder de gegeven omstandigheden nodig worden geacht om een aanzienlijk risico voor mens of milieu uit te schakelen, en tot een aanvaardbaar niveau in te perken of te stabiliseren. In artikel 16.7.2 van dit decreet wordt verder bepaald dat deze maatregelen onder andere de bewaring van afvalstoffen kunnen inhouden.

Artikel 16.7.1 bepaalt wie bevoegd is om veiligheidsmaatregelen te nemen. Dit zijn:

- 1° toezichthouders, voor de milieuwetgeving waarop hun toezichtopdracht betrekking heeft;
- 2° de gouverneur van een provincie of zijn plaatsvervanger;
- 3° de burgemeester of zijn plaatsvervanger.

Er is geen rangorde bepaald tussen de bevoegde personen vermeld in artikel 16.7.1. Gelet op het subsidiariteitsbeginsel en de nood aan bovenlokale coördinatie en aanpak is de gouverneur van de provincie Antwerpen het meest geschikte bestuursniveau om in casu veiligheidsmaatregelen te nemen.

Gelet op artikel 16.7.1 en 16.7.2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;

Gelet op artikel 5.2.3.11 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het Vlaamse reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen van 17 februari 2012 (Vlarema);

Gelet op de vraag van de Vlaamse Regering aan de provinciegouverneur van Antwerpen om in kader van betreffende problematiek en van zodra de nood zich stelt, een veiligheidsmaatregel te nemen cfr. artikel 16.7.1. van het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid;

Gelet op de brief van Zuhail DEMIR, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme dd. 27 maart 2020 waarin gevraagd wordt om een centrale en tijdelijke opslagplaats in te richten voor risicohoudend medisch afval (RMA), maar dat deze veiligheidsmaatregel pas kan worden genomen nadat OVAM formeel bevestigt dat de nood tot het inrichten van de opslagplaats zich effectief stelt;

Gelet op de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 maart 2020 om de kosten verbonden aan deze veiligheidsmaatregel op zich te nemen als uitzonderlijke uitgaven ten gevolge van de Corona-crisis;

Gelet op het advies van de Federale Gezondheidsinspecteur voor de provincie Antwerpen d.d. 6 april 2020;

Gelet op de brief van OVAM d.d. 10 april 2020 waarin OVAM stelt dat uit de gegevens aangeleverd door Indaver blijkt dat de hoeveelheid RMA dermate is gestegen dat een bijkomende, tijdelijke opslagplaats in gebruik moet worden genomen en waarin OVAM formeel bevestigt dat de nood tot het inrichten van de opslagplaats zich effectief stelt;

Gelet op het advies van het departement Omgeving, Afdeling Handhaving, Omgevingsinspectie Antwerpen d.d. 25 maart 2020 waarin wordt gesteld wordt dat de opslag van RMA op een centrale, bewaakte plaats (cf. de bepalingen van Vlarema) de beste garanties biedt om de risico's verbonden aan de RMA-opslag maximaal te beheersen en toe te zien op verdere legitieme eindverwerking;

Gelet op de noodsituatie die zich voordoet vanwege de COVID-19 pandemie waardoor de productie van RMA de huidige verwerkings- en opslagcapaciteit overschrijdt;

Gelet op de vraag van Indaver om te kunnen beschikken over een bijkomende opslagcapaciteit voor RMA bij Mexico Natie NV, Blue Star Storage, Canadastraat 13, B-2070 Zwijndrecht;

Overwegende dat OVAM bevestigt dat er elders geen geschikte centrale opslag- en/of verwerkingscapaciteit beschikbaar is en dat het verantwoord is de voorgestelde opslagruimte te gebruiken mits de nodige voorzorgsmaatregelen worden genomen om elk milieu- en gezondheidsrisico te beperken en te voorkomen;

Gelet op het advies van de hulpverleningszone Antwerpen d.d. 2 april 2020;

Overwegende dat de Vlaamse Overheid, departement Omgeving, Afdeling Handhaving, Omgevingsinspectie Antwerpen nagaat of de in dit besluit gestelde voorwaarden nauwkeurig worden nageleefd;

Overwegende dat dit besluit kan worden ingetrokken indien Indaver zich niet strikt houdt aan de voorwaarden van dit besluit;

BESLUIT:

Artikel 1. De Gouverneur geeft toestemming aan Indaver om gebruik te maken van een magazijn bij Mexico Natie NV, Blue Star Storage, Canadastraat 13, B-2070 Zwijndrecht, voor het opslaan van risicohoudend medisch afval (RMA).

Artikel 2. Indaver dient hierbij volgende voorwaarden strikt na te leven:

1. Indaver legt vooraf een werkplan ter goedkeuring voor aan de toezichthouder van het departement Omgeving, Afdeling Handhaving.
2. Indaver voldoet aan de minimale voorwaarden voor tijdelijke noodstockage zoals opgelegd in het advies van de hulpverleningszone Antwerpen.
3. De opslagplaats is niet toegankelijk voor onbevoegden. Indaver voorziet daarenboven in bewaking van de site.
4. Indaver voorziet 24/7 in een aanspreekpunt voor de hulpdiensten.
5. Indaver voorziet in de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen voor eigen personeel en externe bevoegden om de hal te betreden, evenals in veiligheidsprocedures en te nemen maatregelen bij eventuele ongevallen om het risico op besmetting bij het scheuren of breken van verpakkingen op te vangen.
6. Activiteiten binnen de gevorderde opslaghal worden enkel uitgevoerd door het personeel dat specifiek is opgeleid voor het omgaan met risicohoudend medisch afval.
7. Indaver neemt de nodige maatregelen voor de bestrijding van ongedierte om te voorkomen dat de opgeslagen recipiënten hierdoor beschadigd kunnen worden.
8. Indaver voorziet in een degelijke opslag van het risicohoudend medisch afval zodat de individuele verpakkingen ten alle tijden intact blijven. Het bedrijf voorziet in een periodieke inspectie van de recipiënten op (vocht)beschadiging; beschadigde recipiënten worden onmiddellijk verwijderd en afgevoerd voor verbranding bij Indaver, waarbij een verhoogde waakzaamheid nodig is bij transport naar de verbrandingsoven.
9. Op regelmatige tijdstippen dienen rondes uitgevoerd te worden met een IR camera om de individuele temperatuur van paletten te controleren op broei. Indien er een te hoge temperatuur waargenomen wordt, dient het pallet afgevoerd te worden voor verbranding.
10. Indaver voorziet in een temperatuurbewaking van de opslagruimte. De temperatuur wordt door Indaver permanent gemonitord en Indaver voorziet in een rapportage aan de instantie die instaat voor de controle op de naleving van dit besluit. Desgevallend moeten de nodige maatregelen genomen worden om de opslagruimte voldoende koel (minder dan 15 °C) te houden en besmettingsgevaar door oplopende temperaturen te voorkomen.
11. Indaver werkt volgens het principe first-in, first out zodat het oudste afval als eerste naar de verwerkingsinstallatie wordt afgevoerd en zodanig de opslagperiode zo kort mogelijk gehouden wordt.

12. Indaver voorziet in een inrichtingsplan en werkinstructies voor de opslag. De recipiënten moeten zo gestapeld worden dat ze niet omvallen en dat ze gemakkelijk, snel, veilig en met een minimum aan manipulatie kunnen worden geladen.
13. Indaver houdt een aanvoer- en afvoerregister bij van het opgeslagen afval zodat kan aangetoond worden hoeveel en hoelang de afvalstoffen in de opslagruimte liggen opgeslagen. Op elk ogenblik kan een actuele stocklijst worden voorgelegd.
14. Het risicohoudend medisch afval wordt op de weegbrug gewogen en op een site van Indaver op radioactieve besmetting gecontroleerd alvorens te worden opgeslagen in de opslagplaats. Afvalstoffen met radioactieve besmetting mogen niet worden opgeslagen in de gevorderde opslagplaats.
15. De opslaghal wordt regelmatig gereinigd en ontsmet. Nadat alle afval uit de opslagruimte verwijderd is, dient de volledige ruimte en het daarin gebruikte materiaal gereinigd en ontsmet te worden; zo nodig worden nog andere behandelingen voorzien opdat de ruimte zonder milieu- en gezondheidsrisico's terug kan gebruikt worden voor de gebruikelijke opslag van goederen.
16. Indaver verstrekt wekelijks aan alle betrokken instanties volgende informatie:
 - een overzicht van de aan- en afvoer, evenals een actuele stocklijst van het risicohoudend medisch afval in de centrale opslagruimte én in de opslagruimte op de site van Indaver;
 - een overzicht van de verwerkte hoeveelheid RMA in de verbrandingsovens van Indaver.

Elke calamiteit of onvoorziene gebeurtenis met belangrijke impact (bv. een plotse uitval van de koeling, belangrijke spills e.d.) moet onmiddellijk gemeld worden aan de toezichthouder.

Artikel 3.

De kosten voor de huur van deze opslag vormen onderdeel van een overeenkomst tussen Mexico Natie NV en Indaver en zijn niet ten laste van de gouverneur.

Artikel 4.

De gouverneur kan op geen enkele wijze aansprakelijk gesteld worden voor eventuele schade die wordt veroorzaakt door de activiteiten verbonden aan de opslag van RMA in de magazijnen van Mexico Natie NV, Blue Star Storage, Canadastraat 13, B-2070 Zwijndrecht.

Artikel 5.

Indaver stelt de gouverneur in kennis wanneer het niet langer gebruikmaakt van de opslaghal.

Artikel 6.

Dit besluit geldt voor 5 maanden.

Antwerpen,
10 april 2020

Cathy Berx
Gouverneur